

Verksamhetsstrategi för Frivilliga räddningstjänst 2030

Fastställd i centralkommittén 16.4.2020

ETT NÄTVERK AV HJÄLPARE

Röda Korset

 Frivilliga
räddningstjänsten

INNEHÅLL

1 Inledning	3
2 Vad är Frivilliga Räddningstjänst?	4
3 Nuläget	6
4 Mission, vision, principer och värderingar	7
5 Målbild 2030	9
5.1 Sammanfattning av målbilden.....	9
5.2 Beskrivning av målbilden 2030	10
5.2.1 Frivilliga räddningstjänstens verksamhet anpassar sig efter samhällets behov	10
5.2.2 Ett fungerande och förbundet nätverk garanterar ett verksamt och effektivt samarbete	11
5.2.3 Utbildning och övningar skapar gemensam kompetens	13
5.2.4 Frivilliga räddningstjänstens verksamhet och dess effekter är kända	14
6 Åtgärdstabell	15

Verksamhetsstrategi för Frivilliga räddningstjänst (FRT) 2030

1 Inledning

I slutet av 2020 avslutas perioden för Frivilliga räddningstjänstens (FRT) verksamhetsstrategi 2012–2020. Vid FRT:s årsmöte 21.11.2018 beslöt man att inrätta en arbetsgrupp för att utarbeta nästa verksamhetsstrategi. 7.2.2019 utsåg centralkommittén en strategiarbetsgrupp bestående av Janne Vainio (Finlands Flygräddningssällskap, SLPS), Jori Nordström (Finlands Sjöräddningssällskap, SMPS), Leena Kämäräinen (Finlands Röda Kors), Esa Aunola (Byaverksamhet i Finland) och Kaarina Suhonen (Kvinnornas Beredskapsförbund, NVL). FRT:s koordinator Arsi Veikkolainen har verkat som sekreterare.

Arbetsgruppen fick i uppgift att utarbeta en verksamhetsstrategi för 2021–2030.

Arbetsgruppen har bearbetat strategin elektroniskt och vid gemensamma sammankomster. Verksamhetsstrategin har bearbetats vid bl.a. FRT:s arbets- och planeringsmöte, beredskapschefsmöten, Frivilliga räddningstjänstens

årsmöte och i det nationella Vapepa-forumet. Centralkommittén har behandlat strategin tre gånger, efter vilket utkastet har offentliggjorts för kommentarer av nätverkets medlemsorganisationer.

Verksamhetsstrategin godkändes i centralkommittén 16.4.2020 efter remissbehandlingen. Verksamhetsstrategin utvärderas vart tredje år och uppdateras vid behov.

Eftersom Frivilliga räddningstjänst är ett nätverk, har den strategiska verksamhetsstrategin en mycket stor betydelse för att styra verksamheten i en gemensam riktning. Under strategiarbetet har det dykt upp många iakttagelser som är viktiga med tanke på framtiden. Iakttagelserna skulle eventuellt ha kunnat gå obemärkta förbi eller inte uppmärksammas ordentligt.

2 Vad är Frivilliga Räddningstjänst?

Frivilliga räddningstjänsten (FRT) eller Vapepa är en sammanslutning av frivilliga som grundades år 1964 för att bistå myndigheterna. För tillfället består FRT av 43 beredskapsorganisationer och 10 andra samarbetsorganisationer.

FRT-nätverkets verksamhet regleras av en instruktion som uppdateras regelbundet. Den nuvarande instruktionen godkändes den 13.11.2017. FRT-nätverkets uppgifter, som stöd för myndigheterna, har fastställts i avtal och samarbetsprotokoll, i vilka FRK är avtalspart. Polisavtalet är riksomfattande och undertecknas från FRT:s sida även av SPLS och SMPS. Avtal på institutionsnivå har ingåtts med räddningsverksamheten inom flera områden. Avtal på kommun- och regionalnivå har även ingåtts med socialtjänsten. Dessutom har samarbetsprotokoll som gäller FRT upprättats mellan Röda Kors och inrikesministeriet (IM), samt social- och hälsovårdsministeriet (STM).

Finansieringen av Frivilliga räddningstjänstens samordning baserar sig på STM:s understödscentral STEA:s beviljade årliga understöd, samt Röda Korsets självfinansieringsandel. STEA-stödet gäller inte för verksamheten på Åland. Den lokala utbildningsverksamheten finansieras med hjälp av larmersättning och föreningarnas egna resurser.

Frivilliga räddningstjänstens organisations- och myndighetsnätverk har organiserats på tre nivåer enligt Frivilliga räddningstjänstens stadgar. Centralkommittén fungerar som samarbetsorgan på nationell nivå som stöd för Röda Kors centralbyrås beredskapsenhet. Röda Kors ansvarar för och samordnar räddningstjänstverksamheten på land. Finlands Flygräddningssällskap ansvarar för och samordnar verksamheten i luften och Finlands Sjöräddningssällskap ansvarar för och samordnar verksamheten till sjöss.

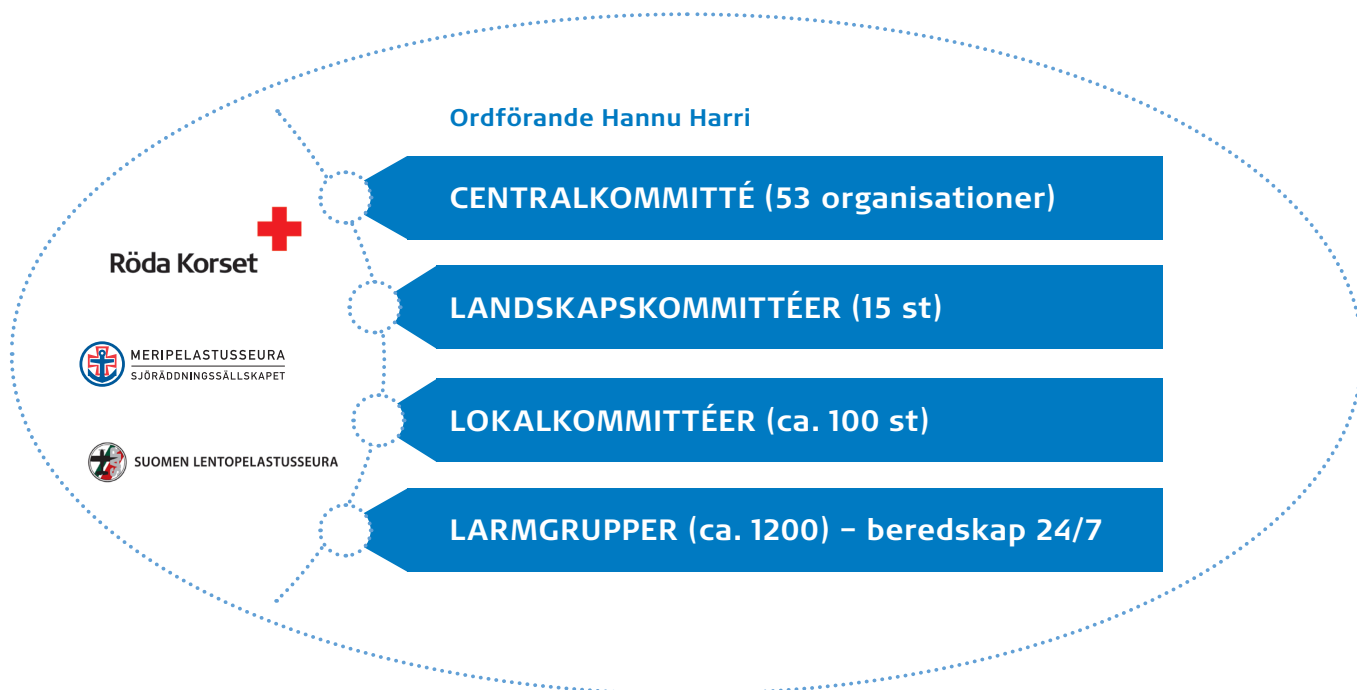
Centralkommittén ansvarar för handledningen, samarbetsstrategin samt nationella myndighetsavtal. Röda Kors har som ansvarig organisation för Frivilliga räddningstjänstens samordning namnteckningsrätt att skriva under avtalen.

FRT-nätverkets regionala verksamhet bygger på landskapskommittéer (14 i Fastlandsfinland och på Åland), som samlar Vapepa-nätverkets regionala medlemsorganisationers representanter, samt lokalkommittéernas representanter. Med hjälp av landskaps- och lokalkommittéerna reglerar man riktlinjerna, sköter organisationssamarbetet, larmverksamhetens regionala och lokala samordning, gemensam utbildning och övning, samt verksamhetskommunikation. Landskaps- och lokalkommittéerna anordnar även organisationernas gemensamma rekryteringstillfällen för frivilliga, samt beslutar om övrig representation och nätverkande. Röda Korsets distrikts beredskapschefer verkar som sekreterare för landskapskommittéerna.

Den operativa verksamheten bygger på medlemsorganisationernas larmgrupper som verkar under lokalkommittéerna (sammanlagt 1 200 grupper). Här ingår även lokalt sammanställda larmgrupper utanför medlemsorganisationerna. Det finns 102 lokalkommittéer.

Organisation ja koordination

1.1.2020

Frivilliga räddningstjänstens verksamhet baserar sig på organisationernas frivilliga aktörer som är med i nätverket. De frivilliga aktörerna är förutom medlemmar i larmgruppen som registrerat sig i larmsystemet, FRT-utbildare, FRT-ledare och de som larmar i området (beredskapsjourhavande), samt kommittéernas utsedda ansvarspersoner som sammanlagt är ungefär 850 personer.

FRT-nätverket erbjuder ett gemensamt utbildningssystem för de som deltar i frivilliguppgifter. I systemet ingår utbildningsstommar, utbildningsmaterial och utbildare. Utbildningssystemet täcker FRT:s viktigaste verksamhetsområden: spaning, första omsorg, psykiskt stöd, kommunikationsverksamhet och ledningsrelaterad utbildning. Utbildningssystemet kompletteras av medlemsorganisationernas egna uppgiftsspecifika- och ledningsrelaterade utbildning i anknötning till FRT:s verksamhet.

Infotillfällen, grundutbildningar och fortbildningar som anordnas på lokal- och områdesnivå, erbjuder en väg för frivilliga att gå från nyfikenhet till handling och vidare till mer krävande utbildar- och ledaruppgifter på nationell utbildningsnivå.

Vapepa har ett allmänt larmsystem. För tillfället är det OHTO, som är ett textmeddelande-baserat larmsystem. Med hjälp av systemet kan man larma de grupper, med nödvändig kunskap och verktyg, som befinner sig närmast händelseplatsen och detta oberoende av kommitté eller landskapsgräns. FRT tillkallas i regel via regionala nödnummer. Via OHTO får myndigheterna även en lägesbild över de tillgängliga frivilliga resurserna. SLPS och SMPS har egna larmsystem vid sidan av OHTO, för tillkallning inom det egna verksamhetsområdet.

3 Nuläget

Under den senaste tiden har det blivit svårare att förutse förändringar i verksamhetsmiljön. Detta beror bland annat på växande regionala skillnader, en åldrande befolkning, polarisering av välbefinnande, effekterna av klimatförändringar och infrastrukturens sårbarhet. Miljö- och säkerhetsrelaterade hotbilder utmanar den nuvarande verksamhetsmodellen som används vid vardagliga störningar och skapar behovet av en starkare beredskap även vid möjliga undantagssituationer.

I dagens ömsesidigt beroende värld är det viktigt att få en helhetsbild av såväl hot, risker och sårbarheter som de resurser som finns att tillgå. Det har blivit viktigare än någonsin att använda förmågan att följa och förutse förändringen, samt att anpassa sin egen verksamhet.

I en sådan situation blir FRT:s stöd åt myndigheterna ett ännu större behov. Att trygga detta behov på den nuvarande nivån kräver ansträngningar och utveckling av verksamheten. En annan utmaning är även förändringen i samband med engagemanget i frivilligverksamheten. Denna förändring förutsätter att vår verksamhet är attraktiv för aktörerna, att verksamheten har en stark extern synlighet och att den får uppskattning från myndigheterna.

FRT:s utredningarna om resultat och effektivitet som rapporterats till STEA åren 2017 och 2019, samt Frivilliga räddningstjänstens egna spaningsenkät år 2017, lyfte fram behovet av att i synnerhet utveckla nätverksledarskapet, uppföljningssystem, verksamhetens transparens och rekrytering.

FRT är ett nätverk som delvis verkar i en hierarkisk arbetsmiljö. FRT:s egna hierarkiska kommittéstruktur är utmanande när det gäller att främja nätverksverksamheten.

FRT:s nuvarande struktur, som bygger på nationella organisationer, stödjer inte heller att instanser som enbart är regionalt eller lokalt organiserade deltar i verksamheten. Detta är en orsak till att larmgrupperna utanför medlemsorganisationerna blir allt fler.

Brytningen som uppstått inom frivilligverksamheten har ökat viljan att själv gå med i verksamheten direkt. På så sätt ansluter man sig inte till verksamheten via medlemsorganisationens verksamhet eller medlemskap. Ett fungerande nätverk förutsätter att medlemsorganisationerna förbinder sig till nätverket, har fungerande växelverkan och säkerställer informationsförmedlingen inom den egna organisationen. Detta kräver fortsättningsvis utveckling. När det gäller rekrytering krävs ett närmare samarbete för att involvera nya engagerade medlemmar i medlemsorganisationernas Vapepa-verksamhet. För tillfället är organisationernas roll att rekrytera nya medlemmar i larmgruppsverksamhet otidlig.

I den nätverksbaserade verksamheten har man tagit nya verktyg i bruk för att uppnå central transparens och för att lyfta fram information aktivt. Det krävs även en förändring i verksamhetsmetoderna, samt en tydligare arbetsfördelning mellan medlemsorganisationerna och koordineringen. Man utvecklar goda lösningar för föränderliga situationer inom organisationerna och inom olika områden. Dessa lösningar borde lyftas fram för allmän kännedom och bli en del av gemensamma verksamhetssätt. För tillfället kan vi samla in information på ett heltäckande sätt, men uppföljningsmetodernas effektivitet, samordningen av den insamlade informationen och användningen av informationen kräver utveckling och anvisningar.

I fortsättningen kommer medlemsorganisationerna, myndigheterna, finansierarna och allmänheten att kräva en bättre och mer aktuell lägesbild över våra förmågor och resurser, samt beskrivningar av vår inverkan.

4 Mission, vision, principer och värderingar

Mission:

Frivilliga räddningstjänsten är ett nätverk av organisationer som

"Hjälper de närmaste – bistår myndigheterna".

Vision

Frivilliga räddningstjänstens vision är att år 2030 vara:

"Ett respekterat, välskött och kompetent hjälpnätverk, bestående av organisationer, som människor vill engagera sig i och som myndigheterna tycker är viktigt".

Principer

Frivilliga räddningstjänstens principer styr organisationernas gemensamma verksamhet som stöd för myndigheterna och lokalförvaltningen.

Verksamhetens principer är:

- utbildade frivilliga
- gemensamma verksamhetssätt
- myndighetsorientering
- att förbinda sig till gemensamma värderingar.

FRT:s och medlemsorganisationernas **utbildning** ger frivilliga de färdigheter och förmågor som krävs i verksamheten. Utbildningen och övningarna i samband med utbildningen skapar gemensamma verksamhetssätt. Det är viktigt att medlemsorganisationernas eget innehåll, Frivilliga räddningstjänstens gemensamt definierade innehåll, samt den allmänna räddningstjänstens utbildning för ledare och utbildare som Röda Kors ansvarar för, stödjer varandra och att kunskapen delas mellan organisationerna och regionerna. Det är enkelt att leda utbildade frivilliga och de agerar bra under ledarskap. Utbildade frivilligrupper ökar medborgarnas och myndigheternas förtroende för frivilliga och deras färdigheter. Förutom utbildade grupper är det möjligt att involvera spontana frivilliga i situationer där myndigheterna anser att det är nödvändigt.

Enligt organisationsgrad och **gemensamma verksamhetssätt**, baserar sig verksamheten på kunskapen från utbildning och träning som gör det möjligt att arbeta tillsammans under handledning och ledning – tillsammans kan vi göra mer.

FRT:s gemensamma verksamhetssätt består av den operativa verksamhetens metoder, termer, handledningar och riktlinjer som stödjer det gemensamma utbildnings- och uppföljningssystemet.

Myndigheterna som ansvarar för räddningstjänstens uppgifter är hierarkiska aktörer vars verksamhet betonar vägledning och tydligt ledarskap. Därför är det viktigt att FRT:s sätt att anordna frivilligarbetet motsvarar myndigheternas förväntningar. Biståndsuppgifterna utförs under ledning och rapporter över uppgifterna utarbetas i enlighet med nationella modeller.

FRT-nätverkets uppgift är att **bistå myndigheterna** och FRT är ett betydande stöd för myndigheten. FRT bistår myndigheterna så att den hjälpbehövande får hjälp så snabbt som möjligt. Myndigheten har alltid ledningsansvaret under larmuppdrag och FRT utför larmuppdrag på myndigheternas begäran, men kan dock ta kontakt med myndigheten på eget initiativ. FRT stödjer utveckling av beredskap och planering, men ansvaret ligger i första hand hos organisationerna och andra parallella forum och nätverk.

Värderingar

Frivilliga räddningstjänstens **värderingar** styr vårt sätt att agera och reflekteras i det dagliga arbete som vi utför i vardagliga nödsituationer.

Värderingarna som styr Frivilliga räddningstjänstens verksamhet är:

- frivillighet
- samarbetsförmåga
- ansvar.

Frivillighet utgår från de frivilliga själva, deras egna intressen för verksamheten och viljan att hjälpa människor. De frivilliga hjälper utan ekonomisk vinst. Med undantag från beaktande av och ersättning för kostnader som uppstår i samband med verksamheten. Man har kommit överens om larmersättningarna i avtalen med myndigheterna och den erhållna ersättningen används för verksamhetens kostnader, utveckling och utbildning.

FRT:s verksamhet bygger på samarbetet med olika organisationer och myndigheter. Därför har man lyft fram **samarbetsförmåga** som en värdering. Samarbetsförmågan kan ses i verksamheten som inbördes tillit och öppenhet. Vi håller våra löften och uppskattar varandra. Vi värnar om en god atmosfär. De frivilliga litar på varandra och de hjälpbehövande och respekterar myndigheterna.

Till samarbetsförmåga hör även fördomsfrihet och en flexibel verksamhet. De som deltar i verksamheten respekterar varandras åsikter och värdesätter gemensamt arbete och andras färdigheter. De är engagerade och stöttande när de söker lösningar.

Ansvarsfull verksamhet innebär hållbar verksamhet. Myndigheterna och hjälpbehövande kan lita på att de får den hjälp och det stöd via FRT-nätverket, som nätverkets organisationer och frivilliga har lovat ge på ett överenskommet sätt. Organisationerna i nätverket bär socialt, ekonomiskt och miljömässigt ansvar i sin verksamhet och säkerställer transparens.

Att vara ansvarsfull innebär även att den frivilliga tar ansvar för att utveckla sina egna kunskaper och att utvärdera den egna förmågan i hjälpsituationen eller -uppgiften.

5 Målbild 2030

5.1 Sammanfattning av målbilden

År 2030 kommer regionala riskbedömningar och behov som riktats från samhället och myndigheterna att styra Frivilliga räddningstjänstens roll och uppgifter som myndigheternas stöd. Vapepa-nätverket som har beredskap för behoven, är en del av samhällets säkerhetsmekanism och genom FRT kan man även få tillgång till spontana hjälpare som bistår myndigheterna. FRT-nätverkets omfattning, kvalitet och effektivitet följs upp systematiskt.

Tillsammans kan vi göra mer. Organisationerna och instanserna som är med i FRT har åtagit sig att agera enligt gemensamma värderingar som en del av ett gemensamt mål.

FRT-nätverket förvaltas professionellt och nätverket har en väl fungerande förvaltningsstruktur, verktyg och växelverkan för att trygga en högkvalitativ verksamhet och aktivt samarbete från nationell nivå till lokal nivå. Varje nätverksmedlem har definierat sin egen roll och sina uppgifter som en del av nätverket. De samordnande organisationernas uppgift är att samordna verksamheten genom att

gemensamt identifiera behov och komma överens om samarbetet och arbetsfördelningen.

FRT:s utbildningssystem möjliggör utbyte av kunskap mellan olika aktörer och erbjuder de frivilliga hjälparna lämpliga utbildningsvägar där man även tar hänsyn till förvärvade färdigheter från annat håll. Det gemensamma utbildningssystemet säkerställer en enhetlig verksamhet av hög kvalitet. Med hjälp av regelbundna, gemensamt planerade övningar med andra frivilliga och myndigheter, stärker och kontrollerar man de praktiska färdigheterna och den gemensamma förmågan att agera.

Tack vare kommunikationen mellan Röda Kors som samordnar nätverket, och medlemsorganisationerna, är FRT:s verksamhetsätt och verksamhetens effektivitet i sin stödjande roll gentemot myndigheterna, kända i vida kretsar. De som är intresserade av räddningstjänsten, i synnerhet ungdomar, vet hur man går med i FRT:s verksamhet via medlemsorganisationerna.

5.2 Beskrivning av målbilden 2030

5.2.1 Frivilliga räddningstjänstens verksamhet anpassar sig efter samhällets behov

FRT samarbetar smidigt med myndigheterna, i synnerhet polisen, räddnings- och socialmyndigheterna samt med kommunerna. Grunden för hjälpberedskapen är den kontinuerliga uppföljningen av hotmodeller samt den aktiva växelverkan med myndigheterna både på nationell, områdesmässig och lokal nivå.

De frivilliga arbetar enligt överenskomna och gemensamma verksamhetsmodeller. Förutom att genomföra de överenskomna uppgifterna effektivt, stärker man öppenheten att agera i olika hjälpsituationer samt larmberedskapen.

Målbild 2030:

FRT:s tydligt definierade verksamhet, roll och uppgift som stöd för myndigheterna baserar sig på myndigheternas nationella och regionala riskbedömningar. Vapepa är ett nätverk som svarar på vardagliga hjälpsituationer och -behov. Frivilliga räddningstjänstens roll och handlingsförmåga i olika, allvarliga störningssituationer har definierats och är välkänd. Dessutom känner man till hur Frivilliga räddningstjänstens verksamhet och resurser förändras i olika undantagstillstånd.

FRT:s verksamhet och uppgifter anpassas i enlighet med myndigheternas och samhällets regionala och nationella behov och situationer. FRT kan enkelt larmas från ett regionalt nummer för alla olika nödsituationer. Myndigheterna kan använda FRT om de anser att de behöver stöd från spontana frivilliga utöver de utbildade frivilliga.

FRT har ett system för att mäta verksamhetens effektivitet när det gäller att bistå myndigheterna för att öka trovärdigheten och lyfta fram verksamhetens samhälleliga betydelse. För att utveckla den egna verksamheten, samlar man dessutom in information om hur volontärernas liv och deras närsamhälle påverkas av deltagandet i FRT:s verksamhet.

FRT har beredskap och resurser för att använda snabbt utvecklande teknik som stöd för den operativa verksamheten.

Åtgärder för att uppnå målbilden

- Att främja en verksamhetsmodell som utgår ifrån samservice-principen för att effektivisera larmning och tillgänglighet.
- Röda Korsets samordnande av aktivt ansökande om att delta i myndigheternas och i synnerhet kommunernas beredskapsplanering.
- Att utveckla ett gemensamt uppföljningssystem och reservera tillräckliga resurser för att kunna tillhandahålla omfattande och användbar information i syfte att utveckla biståndsverksamheten för myndigheterna och för att kunna rapportera om verksamhetens effekter.
- Att regelbundet uppdatera verksamhets- och resursbeskrivningar, kopplade till Frivilliga räddningstjänstens stödjande roll gentemot myndigheterna, på riksnivå och nationellt, för att lyfta fram FRT:s tillgångar till myndigheterna.
- Att utreda frågor kopplade till undantagsituationer och nödsituationer som uppstår i samband med dem: vilka är verksamhetsmodellerna, möjligheterna och resurserna i olika undantagssituationer?
- Att hitta partners och resurser för att kunna utnyttja aktuell teknik.

5.2.2 Ett fungerande och förbundet nätverk garanterar ett verksamt och effektivt samarbete

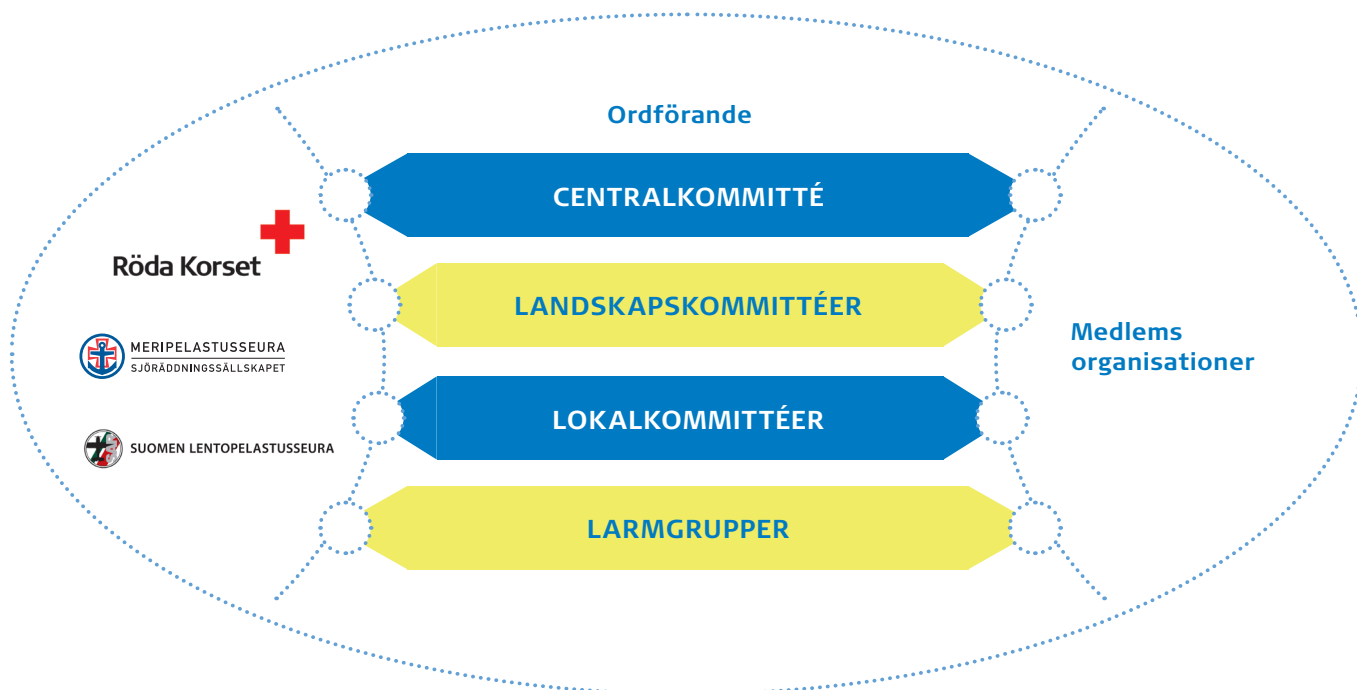
Nätverk skapar möjligheter. Tillsammans kan vi göra mer både för mottagaren och hjälparen. En kompetent nätverksledning skapar förtroende och ömsesidighet.

Via koordinationen av FRT-nätverket har man med den frivilliga hjälpverksamheten inom olika organisationer skapat ett enhetligt och organiserat sätt att fungera som stöd för myndigheterna. Ett koordinerat och förbundet organisationsnätverk säkerställer att myndigheterna vid behov har ett nationellt heltäckande nätverk av kunniga och motiverade frivilliga med operativ beredskap till sitt förfarande vid larmuppdrag vid störningar och olyckor.

De samordnande organisationernas uppgift är att samordna verksamheten. Samordningen utgår ifrån att identifiera gemensamma behov och komma överens om samarbetet och arbetsfördelningen.

Röda Kors samordnar räddningstjänstverksamheten på land, SLPS samordnar verksamheten i luften och SMPS samordnar verksamheten till sjöss. Dessutom har de olika medlemsorganisationerna egna branschrelaterade ansvarsområden.

Nätverkets uppgift är att producera värde för sina aktörer och uppfylla gemensamt uppsatta mål. Nätverket tillhandahåller olika platser och plattformar för att öka kunskapen, bygga förtroende och dela information. I nätverket ger och får alla något.

Målbild 2030:

FRT-nätverkets medlemmar är förbundna till att vara periodiskt verksamma, enligt ett "servicelöfte", på nationell, regional och lokal nivå enligt gemensamma principer som en del av en gemensam uppgift.

Varje medlem (organisation, gemenskap, myndighet) i nätverket har definierat sin egen roll och sina uppgifter i nätverket i det gemensamt överenskomna "servicepaketet".

Varje medlems roll och uppgift är känd i och utanför nätverket.

FRT:s nationella, regionala och lokala kommittéstruktur fungerar som ett nätverk som skapar aktivt samarbete och främjar informationsdelning. På samma sätt bildar FRT -nätverksmedlemmarnas nationella, regionala och lokala aktörer ett eget nätverk.

Nätverk vid sidan av FRT, d.v.s. FRT-organisationers nationella, regionala och lokala nätverk samt utomstående instansers nätverk etc., som upprättats för att utveckla beredskap och planering är kända och arbetsfördelningen mellan dessa är tydlig.

FRT:s förvaltning är transparent och det är enkelt att delta i beredningen av nätverkets ärenden.

En gemensam lägesbild ligger till grund för utvecklingsåtgärderna och situationsbilden baserar sig på organisationernas och områdenas aktuella och omfattande information om nätverkets verksamhet.

Inom FRT finns det plats för ny utveckling och man har skapat kanaler för detta. Smidiga administrativa förfaranden och kunskapsdelning möjliggör nya sätt att experimentera och innovera, vilket i sin tur ger upphov till nya tillvägagångssätt och regionala lösningar som en del av en gemensam strategi.

FRT-nätverket arbetar enhetligt gentemot myndigheterna och finansiärerna. Organisationerna producerar öppningar som de samordnande organisationerna för fram tillsammans.

Åtgärder för att uppnå målbilden:

- Man utvecklar kunskaper inom nätverksförvaltning för att främja nätverkets effektivitet.
- Man utvecklar FRT:s kommunikation för att öka transparensen och sprida information på hela fältet om aktuella frågor samt gemensamma riktlinjer.
- Riktlinjerna och förfarandena för medlemmar-
nas engagemang (bl.a. i servicelöftet) definieras i stadgarna på nationell, regional och lokal nivå.
- För att förbättra förutsättningarna för samarbetet kommer FRT-nätverkets medlemmar att göras kända för andra aktörer i nätverket.
- Man utvecklar kommittéernas verksamhet för att främja nätverkets samarbete, både med tanke på FRT:s gemensamma verksamhet och organisationernas interna verksamhet.
- Man gör en utredning om olika utvecklingsalternativ för FRT-nätverkets struktur.
- Man drar nytta av informationen från larmsystemet om demografi och delaktighet för att utveckla nätverkets verksamhet.

5.2.3 Utbildning och övningar skapar gemensam kompetens

FRT:s utbildningssystem utgör grunden för den gemensamma verksamheten i hjälpsituationer. Utbildningssystemets huvudsakliga uppgift är att samordna olika verksamhetsmodeller. Det gemensamma utbildningssystemet samlar de olika verksamhetssättens kompetenser till en omfattande och enhetlig verksamhet. Förutom helhetskoordineringen ansvarar Röda Kors för utbildningssystemet för den allmänna räddningstjänsten som sker på land, samt utbildningen för ledare och utbildare och allmän utbildning som nätverket ännu inte har expertis för.

Koordineringsorganisationerna SLPS och SMPS ansvarar för utbildningssystemen gällande egna verksamhetsformer. Dessutom kan olika medlemsorganisationer ha ansvarsområden, inom det gemensamma utbildningssystemet, som är kopplade till det egna verksamhetsområdet.

Genom regelbundna, tillräckligt upprepade övningar bygger man förtroende och gemensamma färdigheter när det gäller att agera tillsammans med andra frivilliga eller myndigheter.

Målbild 2030:

De olika organisationernas kunskap delas systematiskt i Vapepa-nätverket som stöd för Röda Korss gemensamt koordinerade utbildningssystem. Förutom organisationsspecifika kunskaper, har regionala kunskaper även identifierats och använts gemensamt som en del av utbildningssystemet.

I samband med omfattande störningssituationer har FRT-nätverket fungerande modeller, resurser och förmågor för att kunna dra nytta av spontana frivilliga i den operativa verksamheten.

I det flexibla, kompetensbaserade utbildningssystemet har man lyft fram kompetens och använder kompetens som förvärvat från annat håll. Den identifierade och registrerade kunskapen kan användas på olika sätt för att främja och upprätthålla säkerheten i samhället. Inom den operativa verksamheten uppmärksammar man möjligheterna att delta med olika kompetensnivåer - från praktik till ledning av frivilliggrupperna.

Unga är med i verksamheten. De är också involverade i utvecklingen av den intressanta och engagerande utbildnings- och övningsverksamheten.

FRT:s viktigaste kompetensområden och minikompetenskriterier inom larmverksamheten har definierats och man övervakar att de uppfylls och utvecklas. Alla organisationer och föreningar som är med i verksamheten, känner sig ansvariga för sina egna medlemmars expertis och för att följa överenskomna regler.

Inom FRT:s utbildningssystem har organisationerna gemensamt beslutat om ansvar för utveckling, underhåll och ordnande. Från ny kunskap skapar man utbildningsmoduler för gemensamt bruk.

FRT-utbildningarnas gemensamma innehåll och inlärningsmål har i huvudsak inkluderats i organisationernas egna utbildningar. Som koordinator ansvarar Röda Kors för utbildningarnas gemensamma innehåll. Röda Kors övervakar dessutom kompetensläget och styr utvecklingen via utbildningens uppföljningssystem. Koordineringsorganisationerna SLPS och SMPS ansvarar för utbildningssystemen gällande egna verksamhetsformer.

Åtgärder för att uppnå målbilden:

- Man gör tydliga och aktuella beskrivningar av utbildningssystemet och beskrivningarna anger organisatoriskt ansvar och utbildningsvägarnas (kompetensutvecklingsvägarnas) uppbyggnad i olika uppgifter för den enskilda frivilliga.
- Ansvar och uppgifter relaterade till utvecklingen av det gemensamma utbildningssystemet beslutas tillsammans med de berörda medlemsorganisationerna.
- Systemet med uppgiftsspecifika kompetenskrav (bokföring och underhåll) relaterat till larmgruppsverksamheten kommer att implementeras och införas.
- Mottagandet och utnyttjandet av spontana frivilliga, i synnerhet i omfattande akuta situationer, kommer att utvecklas så att Vapepa har gemensamma verksamhetsmodeller och tillräckligt många utbildade ansvarspersoner.
- Man kommer att utveckla antalet gemensamma och gemensamt planerade övningar och organisationsmodeller för effektiv resursanvändning.

5.2.4 Frivilliga räddningstjänstens verksamhet och dess effekter är kända

Den interna kommunikationen är ytterst viktig för att upprätthålla nätverkets funktion. Med hjälp av kommunikationen stärker man gemensamma värderingar och mål. Kommunikationen förenar verksamheten och gör bilden av FRT enhetlig. Genom effektiv extern kommunikation gör man FRT känt i allmänhetens ögon och bland parterna. När FRT:s effektivitet och värde är kända, engagerar man sig i verksamheten, litat på den och vet hur man använder de tjänster som tillhandahålls.

Som nätverkets koordinatör, ansvarar Röda Kors för FRT:s gemensamma kommunikation och stödjer medlemsorganisationerna i deras egen informationsroll. Med samordningsstöd från Röda Kors, ansvarar varje medlemsorganisation för att hålla medlemmarna uppdaterade.

Målbild 2030:

Via sina egna kanaler, håller varje medlemsorganisation sina medlemmar uppdaterade om saker som rör FRT. Organisationernas anställda, medlemmar och frivilliga känner till möjligheterna och sätten att agera som frivillig i räddningsuppdrag.

Kommunikationen i samband med samordningen stärker transparensen i FRT:s beslutsfattande, koordinering och styrelse. Med hjälp av den öppna kommunikationen säkerställer man att verksamheten är enhetlig och att nätverket kan delta i beredningen av gemensamma ärenden.

De samordnande organisationerna säkerställer, med sin kommunikation, att myndigheterna känner till FRT:s möjlighet att agera som stöd för olika myndigheter och hur man använder FRT:s resurser. Myndigheterna känner till betydelsen och resultaten av FRT:s verksamhet, samt verksamhetens gränsvillkor.

Den kontrollerade användningen av spontana frivilliga baserar sig delvis på den omfattande och öppna kommunikationen. FRT:s arbete att

samla frivilligresurser som stöd för myndigheterna är känt och man litat på arbetet. Myndigheterna känner till möjligheterna att använda FRT:s samordnande av spontana frivilliga och litat FRT:s handlingsförmåga.

Som ett resultat av den externa kommunikationen känner de centrala målgrupperna, som är intresserade av FRT:s verksamhet, till FRT:s verksamhet och vet att det är möjligt att gå med i verksamheten via medlemsorganisationerna. FRT-aktörernas deltagande i verksamheten under arbetstid, har beslutats i allt fler fall och arbetsgivarna vet hur de kan utnyttja sin expertis i beredskapen och förberedelserna i deras arbetsgemenskap.

Åtgärder för att uppnå målbilden:

- Man utvecklar i synnerhet den interna kommunikationen med hänsyn att det ska vara enkelt att hitta aktuell information och material ur olika användargrupperns perspektiv.
- Som en del av övrigt engagemang i nätverket, beslutar man tillsammans med organisationerna om kommunikationsansvar.
- FRT:s trovärdighet som stöd för myndigheterna förbättras genom att man för fram avtal, god praxis och inflytande i kommunikationen.
- Man stärker FRT:s synlighet och samarbete vid branschrelaterade läroinrättningar, utbildningsprogram och utbildningsevenemang.
- Man säkerställer tillräckliga och aktuella kommunikationsverktyg- och material när man presenterar nätverkets verksamhet för myndigheterna och de som är intresserade av frivilligverksamheten.
- För att tydliggöra och underlätta de frivilligas deltagande i larmuppgifter, ökar man kunskapen om FRT:s verksamhet och värderingarna i arbetsgemenskaperna och skapar en överenskommelsemodell.
- Man stödjer och etablerar gemensamt beslutade rekryteringsmetoder med hjälp av kommunikation.

6 Åtgärdstabell

I samband med verksamhetsstrategin upprätthåller man en aktuell åtgärdstabell. Tabellen sammanfattar åtgärderna relaterade till de strategiska målen och beskriver deras betydelse, tidpunkt, arbetsfördelning vid genomförande och uppföljning av genomförandet.

ETT NÄTVERK AV HJÄLPARE 2020

Beredskapsorganisationer

Instanser som stödjer verksamheten

